

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин та
європейської інтеграції

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Калаур Олександр Сергійович

УДК 656.078

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Управління міжнародними транспортними операціями

073 «Менеджмент», ОПП «Міжнародний менеджмент»

Подається на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів
і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Калаур О.С.
(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи
Опалов Олександр Анатолійович
к.е.н., доцент

АНОТАЦІЯ

Калаур О.С. Управління міжнародними транспортними операціями. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 073 «Менеджмент» ОПП «Міжнародний менеджмент» – Поліський національний університет, Житомир, 2024.

У роботі розглянуто основні аспекти управління міжнародними перевезеннями, зокрема оптимізацію маршрутів, вибір транспортних засобів, ефективність використання логістичних технологій і управління ризиками. Особлива увага приділяється аналізу сучасних підходів до організації перевезень, таких як використання GPS-трекінгу для моніторингу вантажів та покращення безпеки транспорту.

Виконано оцінку ефективності міжнародних перевезень з використанням фінансових і економічних показників, таких як чистий дохід, собівартість, рентабельність та ефективність експортних і імпортних операцій. На основі отриманих результатів запропоновано ряд рекомендацій щодо покращення управлінських практик, зокрема оптимізації витрат, вдосконалення системи планування та прогнозування перевезень, а також інтеграції новітніх технологій для підвищення ефективності операцій.

Ключові слова: транспортні операції, управління, логістика.

ANNOTATION

Kalaur O.S. Management of international transport operations. – Qualification work on manuscript rights.

Qualifying work for obtaining a master's degree in specialty 073 "Management" OPP "International Management" – Polissia National University, Zhytomyr, 2024.

The paper examines the main aspects of international transportation management, including route optimization, vehicle selection, efficiency of logistics technologies, and risk management. Particular attention is paid to the analysis of modern approaches to transportation organization, such as the use of GPS tracking for cargo monitoring and improving transport safety.

The effectiveness of international transportation was assessed using financial and economic indicators, such as net income, cost, profitability, and efficiency of export and import operations. Based on the results obtained, a number of recommendations were proposed to improve management practices, including cost optimization, improvement of the transportation planning and forecasting system, and integration of the latest technologies to increase the efficiency of operations.

Key words: transport operations, management, logistics.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ТРАНСПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ.....	6
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ТРАНСПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ КОМПАНІЇ.....	15
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ТРАНСПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ.....	22
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	33
ДОДАТКИ	36

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах глобалізації та інтеграції міжнародних ринків управління транспортними операціями відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної діяльності підприємств, що працюють у сфері міжнародного бізнесу. Міжнародні транспортні операції є основою функціонування логістичних систем, забезпечуючи своєчасне та якісне переміщення товарів між країнами. Їхня ефективність визначає конкурентоспроможність підприємств, які здійснюють експортно-імпортні операції, та формує основу для розвитку зовнішньоекономічних зв'язків.

Проте управління міжнародними транспортними операціями супроводжується низкою викликів, таких як високий рівень конкуренції, постійні зміни у законодавстві, зростання витрат на логістику та транспорт, екологічні вимоги та геополітичні ризики. Врахування цих чинників вимагає застосування сучасних підходів до організації транспортної діяльності, використання новітніх технологій та інновацій у сфері логістики, а також удосконалення стратегій управління транспортними процесами.

Теоретичні аспекти управління транспортними операціями розглядалися у працях таких вчених, як Котлер Ф., Ламбен Ж.-Ж. та Кристофер М., які досліджували роль логістичних систем у створенні конкурентних переваг. У їхніх роботах особливий акцент зроблено на стратегічне планування транспортних операцій, аналіз транспортних витрат та оптимізацію логістичних ланцюгів у міжнародному контексті.

Українські дослідники, зокрема Семенов Г., Андрушків Б. та Новицький В., зосереджуються на адаптації міжнародного досвіду до умов українських підприємств, акцентуючи увагу на впливі нормативно-правових чинників, інфраструктурних обмежень та економічних ризиків на управління транспортними процесами.

Метою роботи є дослідження особливостей управління міжнародними транспортними операціями, визначення основних проблем у цій сфері та обґрунтування напрямів їх вирішення з метою підвищення ефективності

діяльності підприємств.

Для досягнення мети у роботі поставлено **такі завдання:**

- проаналізувати теоретичні основи управління міжнародними транспортними операціями;
- дослідити сучасні підходи до організації транспортної діяльності на міжнародному рівні;
- провести аналіз ефективності управління міжнародними транспортними операціями на прикладі підприємства;
- визначити перспективні напрями вдосконалення управління транспортними операціями з урахуванням інноваційних рішень.

Об'єктом дослідження є процес управління міжнародними транспортними операціями.

Предметом дослідження є інструменти, методи та підходи до організації та оптимізації міжнародних транспортних операцій.

Для дослідження теми управління міжнародними транспортними операціями було застосовано комплекс наукових методів, що забезпечують системність та достовірність отриманих результатів: метод системного аналізу, порівняльного аналізу, SWOT-аналіз, метод експертного оцінювання та інші.

Інформаційною базою дослідження слугували наукові публікації, нормативно-правові акти, статистичні дані, звітність підприємств та матеріали практичних досліджень у сфері логістики та транспорту.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання запропонованих рекомендацій для вдосконалення управління міжнародними транспортними операціями підприємств, що дозволить підвищити їхню конкурентоспроможність на міжнародних ринках, оптимізувати витрати та підвищити якість логістичних послуг.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи – 36 сторінок. Список використаних джерел містить 33 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ТРАНСПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Міжнародні транспортні операції є ключовою ланкою глобальної економіки, що забезпечує переміщення товарів, послуг, інформації та людей між країнами. Їх сутність полягає у комплексі заходів, спрямованих на організацію, планування, виконання та контроль транспортних процесів у межах міжнародних ланцюгів постачання. Ці операції охоплюють різні види транспорту (автомобільний, залізничний, морський, авіаційний, трубопровідний) та логістичні послуги, такі як зберігання, митне оформлення та страхування вантажів.

Значення міжнародних транспортних операцій у глобальній економіці обумовлено кількома основними аспектами:

1. Інтеграція світової економіки. Транспортні операції є основою для функціонування міжнародних ринків, створюючи умови для вільного переміщення товарів і послуг. Вони сприяють інтеграції економік країн, підвищуючи доступ до нових ринків та ресурсів.

2. Ефективність глобальних ланцюгів постачання. Сучасні транспортні операції забезпечують швидку та надійну доставку продукції до споживачів у будь-якій точці світу, мінімізуючи витрати та зменшуючи час очікування.

3. Підтримка міжнародної торгівлі. Міжнародні транспортні операції є основою експорту й імпорту, дозволяючи країнам спеціалізуватися на виробництві товарів і послуг, у яких вони мають конкурентні переваги.

4. Залучення інвестицій. Розвинена транспортна інфраструктура та ефективні операції стимулюють іноземні інвестиції, оскільки створюють привабливі умови для бізнесу.

5. Забезпечення стійкості економіки. У кризових ситуаціях, таких як пандемії або геополітичні конфлікти, міжнародні транспортні операції відіграють ключову роль у забезпеченні доступу до стратегічних ресурсів,

гуманітарної допомоги та важливих товарів.

6. Розвиток інновацій. Необхідність ефективного управління міжнародними транспортними операціями стимулює розвиток нових технологій, таких як автоматизація процесів, системи управління транспортом, цифрові платформи та використання відновлюваних джерел енергії.

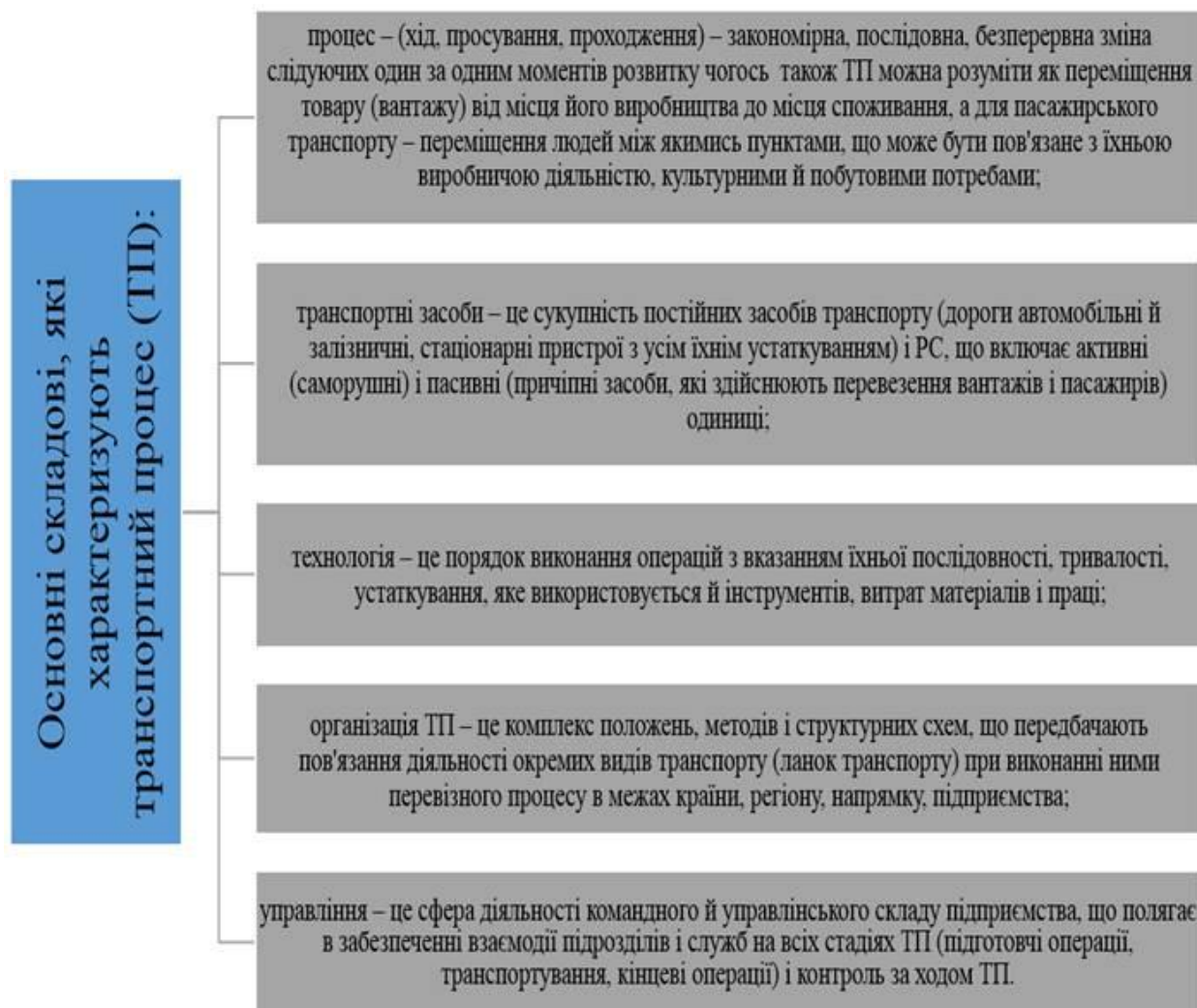


Рис. 1.1. Складові транспортного процесу

Таким чином, міжнародні транспортні операції виступають не лише механізмом переміщення продукції, але й важливим інструментом економічного зростання, інноваційного розвитку та забезпечення конкурентоспроможності на глобальному ринку. Їхня ефективність значною мірою визначає успіх підприємств, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, та загальний рівень інтеграції країн у світову економіку.

Міжнародні транспортні операції охоплюють широкий спектр заходів, які забезпечують переміщення товарів, послуг і людей між країнами. Вони відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності глобальних ланцюгів постачання та міжнародної торгівлі. Основними видами міжнародних транспортних операцій є автомобільні, залізничні, морські, авіаційні, трубопровідні перевезення, а також мультимодальні та інтермодальні транспортні рішення.

1. Автомобільні перевезення. Цей вид транспорту є універсальним завдяки гнучкості маршрутів, високій маневровості та можливості доставки вантажів "від дверей до дверей". Міжнародні автомобільні перевезення активно використовуються для доставки малих і середніх партій товарів, особливо на короткі та середні відстані. Вони забезпечують швидке транспортування, що є важливим для продукції з обмеженим терміном зберігання.

2. Залізничні перевезення. Залізничний транспорт є економічно вигідним рішенням для перевезення великих обсягів вантажів на далекі відстані. Він забезпечує високу безпеку та екологічність транспортування. Залізничні міжнародні операції особливо популярні в перевезенні таких вантажів, як сировина, хімічні речовини, автомобілі та великогабаритна техніка.

3. Морські перевезення. Морський транспорт є основним видом перевезень у міжнародній торгівлі завдяки його здатності транспортувати великі обсяги вантажів на далекі відстані за відносно низькою вартістю. Контейнерні перевезення є найпоширенішою формою морських операцій, що забезпечує ефективну обробку різних видів продукції. Морський транспорт є ключовим у перевезенні нафти, газу, зерна, автомобілів та інших великих партій товарів.

4. Авіаційні перевезення. Авіаційний транспорт забезпечує швидку доставку вантажів і має вирішальне значення для перевезення продукції з високою вартістю або коротким терміном придатності. Міжнародні авіаційні операції використовуються для доставки електроніки, фармацевтичних препаратів, свіжих продуктів харчування та товарів розкоші. Хоча авіаперевезення є найдорожчим видом транспорту, його швидкість і надійність

компенсують високі витрати в багатьох випадках.

5. Трубопровідні перевезення. Цей вид транспорту використовується для транспортування рідких і газоподібних вантажів, таких як нафта, природний газ, хімікати або вода. Трубопровідний транспорт забезпечує безперервний потік продукції на значні відстані з мінімальними витратами, хоча вимагає значних початкових інвестицій для створення інфраструктури.

6. Мультиmodalні перевезення. Мультиmodalні транспортні операції передбачають використання двох або більше видів транспорту в межах однієї логістичної операції. Наприклад, вантаж може транспортуватися морським транспортом до порту, а потім автомобільним транспортом до кінцевого споживача. Цей вид перевезень забезпечує ефективність і гнучкість логістичних процесів, знижуючи витрати та покращуючи швидкість доставки.

7. Інтерmodalні перевезення. Інтерmodalні перевезення схожі на мультиmodalні, але ключова відмінність полягає в тому, що для транспортування використовуються стандартизовані контейнери, які не потребують розвантаження чи перевантаження на різних етапах перевезення. Це забезпечує високу ефективність обробки вантажів і мінімізує ризики пошкоджень.

8. Повітряно-морські перевезення. Це комбіновані перевезення, що об'єднують переваги морського та авіаційного транспорту. Вони забезпечують баланс між вартістю та швидкістю доставки, використовуючи морський транспорт для основної частини маршруту та авіаційний для завершального етапу.

9. Логістичні транспортні операції. Цей вид операцій охоплює послуги складування, пакування, митного оформлення та страхування вантажів. Логістичні послуги є невід'ємною частиною міжнародних транспортних операцій, забезпечуючи їхню безперервність і ефективність.

10. Спеціалізовані перевезення. До цієї категорії належать операції з перевезення небезпечних, швидкопсувних, надважких або надвеликих вантажів. Для таких операцій використовуються спеціалізовані транспортні засоби та

обладнання, а також суворі стандарти безпеки.

Кожен із зазначених видів міжнародних транспортних операцій має свої особливості, переваги та обмеження. Їх вибір залежить від характеристик вантажу, географічного розташування, термінів доставки та економічної доцільності. Ефективне управління транспортними операціями сприяє зниженню витрат, підвищенню швидкості та надійності доставки, що, у свою чергу, забезпечує конкурентоспроможність компаній на міжнародному ринку.

а)

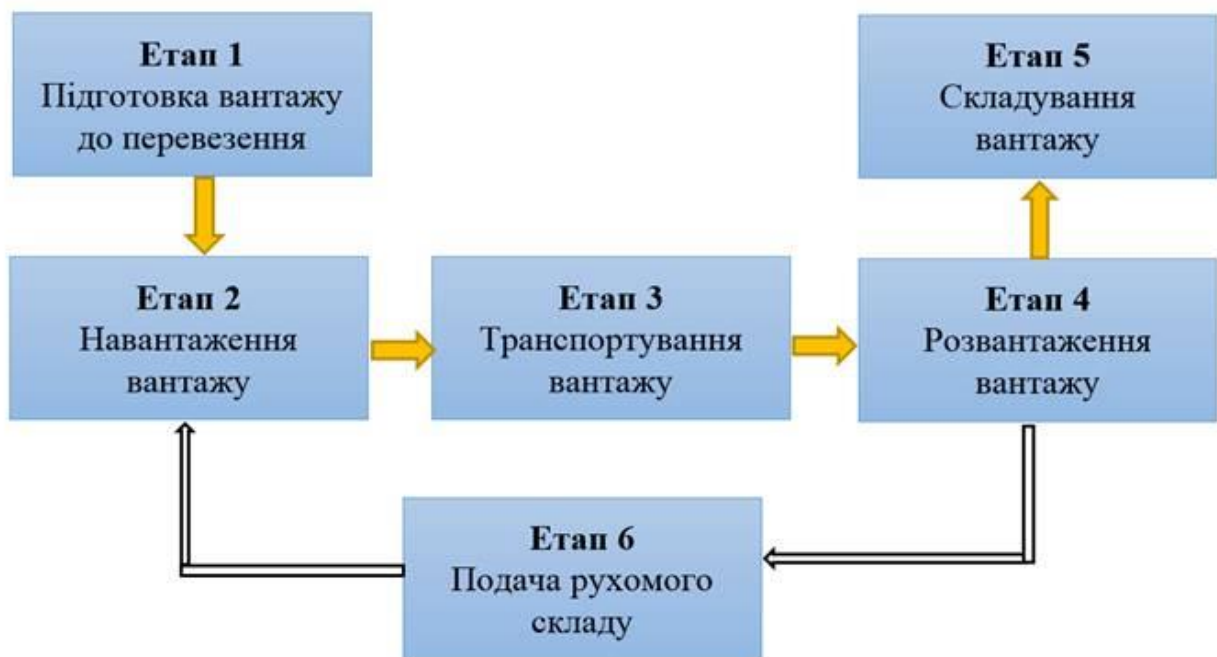


Рис. 1.2. Види транспортних операцій

Міжнародні транспортні перевезення регулюються комплексом міжнародних, регіональних і національних нормативно-правових актів, що забезпечують правову основу для їхньої організації, виконання та контролю. Мета такого регулювання – стандартизація процедур перевезень, забезпечення безпеки, охорона довкілля та вирішення спірних питань між учасниками транспортних операцій.

Основними аспектами нормативно-правового регулювання є визначення прав і обов'язків учасників перевезень, регулювання стандартів транспортування, контроль за дотриманням безпеки та встановлення

відповідальності за порушення.

1. Міжнародні угоди та конвенції. Найважливішу роль у регулюванні міжнародних перевезень відіграють міжнародні конвенції, укладені під егідою таких організацій, як Організація Об'єднаних Націй, Міжнародна морська організація (ІМО), Міжнародна асоціація повітряного транспорту (ІАТА) та інші. Серед ключових документів:

- Конвенція про міжнародні дорожні перевезення (CMR) – регулює автомобільні перевезення, визначаючи права і обов'язки перевізників і вантажовласників.

- Монреальська конвенція (1999 р.) – встановлює правила авіаційних перевезень, включаючи відповідальність авіакомпаній за збереження вантажів.

- Гаазько-Вісбійські правила – регламентують морські перевезення, забезпечуючи правовий захист вантажовласників у разі втрат чи пошкоджень вантажів.

- Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (TIR) – спрощує митні процедури для автомобільних перевезень.

- Конвенція COTIF (1980 р.) – регулює міжнародні залізничні перевезення в межах європейських і азійських країн-учасників.

2. Регіональні угоди. Регіональне регулювання охоплює угоди між країнами певного географічного регіону, які спрощують транспортні операції між сусідніми державами. Наприклад, Угода про асоціацію між Україною та ЄС містить положення про гармонізацію транспортного законодавства України з нормами ЄС. У межах Європейського Союзу функціонують єдині стандарти перевезень, регульовані документами, такими як Директива ЄС про мультимодальні перевезення.

3. Національне законодавство. Кожна країна регулює транспортні перевезення через внутрішні закони та підзаконні акти. В Україні це:

- Закон України "Про транспорт" – основний закон, що регулює діяльність транспорту, права й обов'язки суб'єктів транспортних перевезень.

- Кодекс торговельного мореплавства України – регулює морські перевезення в національних і міжнародних водах.

- Закон України "Про автомобільний транспорт" – визначає порядок здійснення автомобільних перевезень, включаючи ліцензування.

4. Стандартизація та сертифікація. Важливою частиною регулювання є стандарти, які визначають вимоги до транспортних засобів, контейнерів, вантажів і процедур перевезення. Наприклад, ISO 9001 для якості логістичних послуг і ISO 14001 для екологічної відповідальності транспортних операцій.

5. Вимоги до безпеки. Регулювання безпеки транспортних перевезень охоплює технічний стан транспортних засобів, професійну підготовку водіїв і дотримання правил перевезення небезпечних вантажів (наприклад, Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів – ADR).

6. Екологічне регулювання. Транспортний сектор є одним із найбільших джерел викидів парникових газів. Тому міжнародні регулятори встановлюють суворі екологічні стандарти, такі як Конвенція MARPOL для морських перевезень і стандарти Євро-6 для автомобільного транспорту.

7. Ліцензування та контроль. Країни встановлюють ліцензійні вимоги для перевізників і контроль за дотриманням законодавства через митні органи, транспортну інспекцію та інші регулятори.

Таким чином, нормативно-правове регулювання міжнародних транспортних перевезень є складною багаторівневою системою, що охоплює міжнародні, регіональні та національні акти. Воно забезпечує прозорість і безпечність перевезень, сприяє розвитку торгівлі та міжнародного співробітництва, а також створює умови для ефективного функціонування транспортної галузі.

Логістичний підхід до управління міжнародними транспортними операціями ґрунтується на інтеграції процесів транспортування з іншими логістичними функціями, такими як складування, зберігання, управління запасами та митне оформлення. Цей підхід дозволяє досягти високого рівня ефективності, знижувати витрати і забезпечувати своєчасну доставку вантажів у

глобальних ланцюгах постачання.

Основними принципами логістичного підходу є координація всіх учасників транспортного процесу, інтеграція інформаційних потоків, оптимізація маршрутів та адаптація до змінних умов міжнародного ринку.

Логістика є невід'ємною частиною управління транспортними операціями, особливо у міжнародному контексті, де необхідно враховувати численні фактори: географічні відстані, митні бар'єри, правове регулювання, економічні ризики та культурні особливості. Завдяки логістичному підходу забезпечується узгодженість між усіма етапами перевезення, включаючи завантаження, транспортування, розвантаження та подальше розповсюдження продукції.

Основні елементи логістичного підходу:

- Планування транспортних операцій. Включає вибір оптимального виду транспорту, маршруту, пунктів перевантаження та транспортної інфраструктури.
- Інтеграція транспортування з іншими процесами. Наприклад, транспортні операції повинні враховувати потреби складування, переробки вантажів і управління запасами.
- Моніторинг і контроль. Використання сучасних технологій, таких як GPS, системи трекінгу вантажів і логістичні платформи, дозволяє контролювати рух товарів у режимі реального часу.
- Управління витратами. Постійний аналіз витрат на транспортування, перевантаження та митні послуги допомагає знижувати загальні витрати в ланцюгу постачання.
- Гнучкість і адаптивність. У сучасному бізнес-середовищі, яке швидко змінюється, логістика дозволяє оперативно реагувати на зміни в умовах транспортування або потребах клієнтів.

Переваги логістичного підходу:

- Оптимізація транспортних витрат. Логістика дозволяє мінімізувати витрати через оптимізацію маршрутів і видів транспорту.
- Забезпечення безперервності поставок. Узгодженість дій усіх

учасників процесу транспортування сприяє уникненню затримок.

- Підвищення конкурентоспроможності. Ефективна логістика забезпечує кращий сервіс для клієнтів і скорочення часу доставки.
- Скорочення екологічного впливу. Використання мультимодальних перевезень і сучасних транспортних засобів знижує шкідливі викиди в атмосферу.

Міжнародні транспортні операції часто вимагають використання кількох видів транспорту. Логістика забезпечує їхню координацію, завдяки чому забезпечується швидкість, точність і безперебійність перевезень. Для цього широко застосовуються контейнеризація, електронні системи відстеження вантажів і спеціалізовані логістичні платформи.

Сучасний логістичний підхід базується на використанні цифрових технологій. Інформаційні системи забезпечують обмін даними між учасниками перевезень, сприяють автоматизації процесів планування та знижують кількість помилок. CRM-системи, ERP-платформи та транспортно-логістичні програми дозволяють забезпечити прозорість і контроль за всіма операціями.

Хоча логістика має значні переваги, її впровадження може бути пов'язане з такими труднощами, як відсутність належної інфраструктури, недостатній рівень підготовки персоналу, високі витрати на інформаційні технології та ризики, пов'язані з міжнародною політикою чи економічними кризами.

Логістичний підхід до управління міжнародними транспортними операціями дозволяє компаніям досягати високого рівня ефективності, забезпечувати безперебійність поставок, знижувати витрати та підвищувати рівень задоволеності клієнтів. У сучасних умовах глобалізації логістика стає критично важливим інструментом для досягнення конкурентних переваг на міжнародних ринках.

Механізм управління міжнародними транспортними операціями є комплексом заходів, принципів, інструментів і методів, спрямованих на організацію, координацію, моніторинг і контроль транспортних перевезень у міжнародному контексті.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ТРАНСПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ КОМПАНІЇ

ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК» – це українське підприємство, яке спеціалізується на міжнародних транспортних операціях. Компанія займається організацією перевезень вантажів різного характеру через кордони України, а також надає широкий спектр послуг у галузі логістики та транспортування. Її основною метою є забезпечення ефективних і надійних транспортних рішень для клієнтів, які займаються зовнішньою торгівлею та міжнародними перевезеннями.

ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК» активно розвиває напрям транспортних послуг, забезпечуючи комплексну логістичну підтримку для своїх клієнтів. Основні аспекти діяльності компанії в цьому сегменті включають міжнародні та внутрішні перевезення як територією України, так і за її межами.

Компанія створює транспортні послуги "під ключ", враховуючи специфіку бізнесу замовника, характер вантажу та географію доставки. Завдяки сучасній інфраструктурі та професійному підходу, ТОВ «КРОК» гарантує якісне та своєчасне виконання транспортних послуг, сприяючи ефективній діяльності своїх партнерів. Компанія має сучасну організаційну структуру, що включає кілька підрозділів, кожен з яких виконує конкретні функції у сфері транспортних операцій, логістики та супутніх послуг:

- Відділ міжнародних перевезень – організує перевезення вантажів між різними країнами, включаючи підготовку необхідних документів та виконання митних формальностей.
- Логістичний відділ – відповідає за оптимізацію логістичних процесів, планування маршрутів та управління поставками.
- Відділ маркетингу та продажу – займається пошуком нових клієнтів та розвитком партнерських відносин, а також проводить маркетингові дослідження для вдосконалення сервісу компанії.

- Фінансово-економічний відділ – здійснює контроль за фінансовими потоками компанії, планує бюджет та аналізує економічну ефективність діяльності.

ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК» надає наступні послуги:

- Міжнародні автомобільні перевезення – організація вантажоперевезень автомобільним транспортом між Україною та країнами Європи, Азії.

- Митні послуги та консалтинг – надання консультаційних послуг з митного оформлення вантажів, допомога в розв’язанні питань, пов’язаних із міжнародною торгівлею.

- Зберігання та складування вантажів – організація тимчасового зберігання товарів на складі для зручності клієнтів.

Проведемо аналіз господарської діяльності підприємства.

Таблиця 2.1

Показники доходності підприємства, тис. грн.

Показники	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
				2022/21	2023/22	2022/2021	2023/2022
Чистий дохід	109463	136381	146826	26918	10445	24,59	7,66
Інші операційні доходи	6720	9100	11438	2380	2338	35,42	25,69
Інші доходи	4615	141	777	-4474	636	-96,94	451,06
Інші фінансові доходи	4	4	1	0	-3	0	-75
Всього доходи	120802	145626	159042	24824	13416	20,55	9,21

Джерело: розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

У період з 2021 по 2023 рік спостерігається стабільне зростання доходів підприємства, зокрема чистого доходу від реалізації послуг, інших операційних та інших доходів. Найбільше зростання чистого доходу було зафіксовано в 2022 році, де він збільшився на 24,59%. Проте, темпи зростання доходу в 2023 році зменшилися до 7,66%, що може вказувати на можливе насичення ринку або інші економічні фактори.

Інші операційні доходи також збільшувалися, причому на найбільший відсоток – 35,42% – у 2022 році. Однак, темпи їх зростання знижуються в 2023 році, що вказує на певні коливання в додаткових джерелах доходу.

Щодо інших доходів, то в 2022 році спостерігався різкий спад (майже на 97%), але у 2023 році доходи відновилися. Це може бути результатом конкретних операцій, які мали місце в попередньому році. Інші фінансові доходи мали незначні зміни, з падінням на 75% у 2023 році, що може вказувати на зменшення фінансових надходжень.

В результаті аналізу видно, що загальні доходи підприємства зростають, однак спостерігається зниження темпів зростання в останньому році. Це свідчить про можливі економічні труднощі або досягнення певної межі росту, після якої динаміка розвитку підприємства може сповільнюватися.

Таблиця 2.2

Показники ефективності господарської діяльності підприємства, %

Показники	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком	0,85	0,33	0,41	-0,52	0,08	-61,6	25,19
Рентабельність власного капіталу	1,75	0,62	0,7	-1,13	0,08	-64,52	12,44
Рентабельність виробничих фондів	1,32	0,53	0,78	-0,79	0,25	-60	48,03
Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації	3,11	8,26	4,97	5,15	-3,3	165,73	-39,9
Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності	1,75	6,78	5,5	5,04	-1,28	288,5	-18,91
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	0,2	0,12	0,12	-0,09	0,01	-42,98	4,72
Коефіцієнт реінвестування	106,24	0,36	0,44	-105,88	0,07	-99,66	19,82
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,93	0	0	-0,93	0	-99,76	34,68

Джерело: розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Протягом 2021–2023 років (табл. 2.2) підприємство показало позитивну динаміку в доходах. Чистий дохід від реалізації послуг зростає, але темпи зростання зменшуються в останньому році, що може свідчити про можливе насичення ринку або інші економічні фактори. Інші операційні доходи демонструють значне зростання в 2022 році, але в 2023 році це зростання сповільнюється. Інші доходи в 2022 році зазнали різкого падіння, але в 2023 році відновились. Водночас, фінансові доходи зменшилися на 75%, що може свідчити про скорочення надходжень з інших джерел.

Таблиця 2.3

**Показники ефективності міжнародних автотранспортних перевезень
автомобілями компанії**

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Затрати міжнародних перевезень автотранспортом, тис.грн.	7950	8520	7236	570	-1284	7,2	-15,1
Капітальні вкладення в основні оборотні фонди при здійсненні міжнародних перевезень	334,5	192,8	142,3	-141,7	-50,5	-42,4	-26,2
Доходи, отримані за міжнародні перевезення по території України, тис.грн.	17204,10	17305,40	32412,70	101,3	15107, 3	0,6	87,3
Доходи в національній валюті, отримані за міжнародні перевезення вантажів за межами України, тис.грн.	31547,80	32558,54	40227,84	1010,74	7669,3	3,2	23,6
Ефективність міжнародних перевезень автомобільним транспортом	6,1	5,9	10,0	-0,2	4,1	-3,3	69,5
Ефект міжнародних перевезень автомобільним транспортом	40801,9	41343,9	65404,5	542	24060, 6	1,3	58,2

Джерело: розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Підприємство демонструє позитивну динаміку в основних показниках, таких як доходи від міжнародних перевезень і ефективність перевезень. Зокрема, зростання доходів у 2023 році, як в Україні, так і за її межами, є важливим досягненням. Однак варто звернути увагу на зниження капітальних вкладень та витрат, що може свідчити про зменшення інвестицій у розвиток, що потребує додаткової уваги для підтримки сталого зростання в майбутньому (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Параметри якості транспортно-логістичного обслуговування ТОВ
«Українська промислова компанія «КРОК»**

Критерій	Сутність критерію	Ранг (коефіцієнт вагомості) *	Оцінка
Своєчасність здійснення перевезення	Транспортування повинно бути розпочатим без затримок і виконаним в установленій термін	0,4	5
Повнота перевезень	Транспортування має бути здійснено для всього обсягу вантажу	0,1	5
Збереження вантажу	Процес транспортування не повинен призвести до втрат та зниження якості вантажу	0,2	5
Економічність транспортування	Забезпечення замовнику мінімізацію витрат на транспортування вантажів	0,3	4
Всього		1	6,69

Джерело: розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Оскільки загальний бал не досягає максимальної суми (10 балів), це свідчить про те, що у підприємства є можливості для покращення економічної складової транспортування, тобто варто зосередитись на зниженні витрат при збереженні високої якості і своєчасності послуг.

Цей аналіз вказує на те, що компанія добре виконує більшість критеріїв, але є можливість покращити ефективність економічної складової транспортування.

Таблиця 2.5

**Показники виконання замовлень ТОВ «Українська промислова компанія
«КРОК»**

Замовлення	Кількість, од		
	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Фактично виконані замовлення	250	268	246
Теоретично можливий обсяг виконання	300	300	300
Рівень виконання логістичного сервісу	83%	89%	82%

Джерело: розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Протягом 2021–2023 років підприємство стабільно працювало на рівні теоретично можливих обсягів виконання замовлень, з коливаннями в фактичному виконанні. Найвищий рівень виконання був у 2022 році (89%), а в 2023 році він знизився до 82%, що може бути сигналом для вивчення причин цього зниження та вжиття заходів для покращення ефективності логістичного сервісу.

Таблиця 2.6

Показники імпорту та експорту послуг підприємства

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Експорт транспортних послуг, тис грн.	46933,6	49163,9	75743,9	2230,3	26580	4,8	54,1
Імпорт транспортних послуг, тис грн.	19418,4	19136,5	25300,6	-281,9	6164,1	-1,5	32,2

Джерело: розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Експорт транспортних послуг демонструє стабільне зростання, особливо в 2023 році, де відбулося значне збільшення, що свідчить про розширення ринків збуту і зміцнення конкурентоспроможності.

Імпорт транспортних послуг також має позитивну динаміку в 2023 році, однак збільшення імпорту може бути ознакою зростання витрат на зовнішні послуги, що потребує подальшого аналізу та можливої оптимізації витрат.

Загалом, підприємство показало гарні результати у збільшенні експорту транспортних послуг, але має певні виклики щодо контролю витрат на імпорт

послуг.

Таблиця 2.7

Показники ефективності експорту та імпорту транспортних послуг підприємства

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
1. Транспортні послуги щодо експорту, тис. грн.	46933,6	49163,9	75743,9	2230,3	26580	4,8	54,1
2. Сукупний дохід (виручка) від реалізації послуг, тис грн.	66352	68300,4	101045	1948,4	32744,6	2,9	47,9
3. Питома вага експорту транспортних послуг в сумі доходу (виручки) від реалізації послуг, %	70,73	71,98	74,96	1,25	2,98	1,8	4,1
4. Транспортні послуги щодо імпорту, тис грн.	19418,4	19136,5	25300,6	-281,9	6164,1	-1,5	32,2
5. Собівартість реалізованих послуг, тис грн.	26325,8	27325,6	45325,6	999,8	18000	3,8	65,9
6. Питома вага імпорту транспортних послуг в структурі собівартості реалізованих послуг, %	29,27	28,02	25,04	-1,25	-2,98	-4,3	-10,6
7. Ефект експорту транспортних послуг	25429	33282,5	42579,1	7853,5	9296,6	30,9	27,9
8. Ефект імпорту транспортних послуг	6907,4	8189,1	20025	1281,7	11835,9	18,6	144,5
9. Ефективність експорту транспортних послуг	1,78	1,80	1,67	0,02	-0,13	1,1	-7,2
10. Ефективність імпорту транспортних послуг	0,74	0,70	0,56	-0,04	-0,14	-5,4	-20,0

Джерело: розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Табл. 2.7 демонструє, що ефективність експорту зросла з 1,78 у 2021 році до 1,67 у 2023 році, що є зниженням на -7,2%. Це може свідчити про деяке зменшення рентабельності експортних послуг. Ефективність імпорту транспортних послуг знизилась з 0,74 у 2021 році до 0,56 у 2023 році, що є зниженням на -20%. Це вказує на зменшення ефективності імпортованих послуг і може свідчити про неефективне використання імпортованих послуг.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ТРАНСПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК», яке займається міжнародними транспортними операціями, має важливу роль у глобальній логістиці та зовнішній торгівлі. Для забезпечення конкурентоспроможності на міжнародному ринку та підвищення ефективності своєї діяльності компанії необхідно постійно вдосконалювати свої управлінські стратегії в сфері міжнародних перевезень. Нижче наведені ключові напрямки удосконалення управління міжнародними транспортними операціями для ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК».

1. Оптимізація логістичних маршрутів.

Для ТОВ «КРОК» важливо оптимізувати логістичні маршрути для зниження витрат та підвищення ефективності перевезень. Впровадження сучасних технологій, таких як геоінформаційні системи (GIS), дозволяє вибирати найбільш ефективні маршрути для транспортування вантажів, скорочуючи час і витрати на паливо, а також зменшуючи можливі затримки через погодні умови або транспортні затори. Компанія може також розвивати інтермодальні перевезення, використовуючи комбіновані види транспорту (автомобільний, морський, залізничний), що допомагає значно знижувати витрати та покращувати терміни доставки.

2. Впровадження технологій для моніторингу вантажів.

Одним із важливих аспектів удосконалення управлінських процесів є впровадження систем моніторингу вантажів. Встановлення GPS-трекерів і використання систем відстеження вантажів дозволяє контролювати їх місцезнаходження в реальному часі, що підвищує прозорість процесу перевезення і дає можливість оперативно реагувати на будь-які непередбачувані ситуації. Завдяки цьому ТОВ «КРОК» зможе забезпечити клієнтам високий

рівень сервісу та знизити ризики, пов'язані з затримками або пошкодженням товарів.

3. Автоматизація документообігу та митного оформлення.

Автоматизація процесів документообігу і митного оформлення дозволить знизити кількість помилок та прискорити процес оформлення вантажів. Впровадження електронних систем для підготовки митних декларацій, а також автоматизація внутрішнього документообігу дасть можливість компанії зменшити час на обробку документів і пришвидшити митне оформлення. Це сприятиме значному зниженню адміністративних витрат і дозволить ТОВ «КРОК» забезпечити безперебійний процес перевезень без затримок.

4. Покращення управління ризиками.

Управління ризиками в міжнародних перевезеннях є важливою складовою ефективного управління транспортними операціями. ТОВ «КРОК» повинно розробити комплексну стратегію управління ризиками, включаючи страхування вантажів та транспорту, а також вибір надійних перевізників. Компанії слід проводити аналіз потенційних ризиків, таких як затримки на кордонах, зміни в митному законодавстві або погодні умови, що можуть вплинути на своєчасність доставки вантажів.

5. Підвищення кваліфікації персоналу.

Професійний рівень співробітників компанії безпосередньо впливає на ефективність управління міжнародними транспортними операціями. ТОВ «КРОК» повинно регулярно проводити тренінги та навчання для своїх працівників, що займаються логістикою, митним оформленням та управлінням перевезеннями. Це забезпечить високий рівень кваліфікації персоналу, що дозволить більш оперативно вирішувати проблеми та знаходити ефективні рішення для оптимізації перевезень.

6. Вдосконалення інфраструктури.

Для ТОВ «КРОК» важливо розвивати інфраструктуру, що забезпечує ефективне виконання міжнародних перевезень. Потрібно зосередитися на вдосконаленні складів, портів і транспортних мереж, щоб зменшити час на

обробку вантажів та покращити терміни доставки. Розвиток партнерських відносин з ключовими інфраструктурними об'єктами дозволить забезпечити більш швидке й економічне транспортування вантажів.

7. Інноваційні бізнес-моделі.

ТОВ «КРОК» може впровадити інноваційні бізнес-моделі, зокрема застосування принципу «just-in-time» (точно вчасно). Ця модель дозволяє знижувати витрати на зберігання товарів і забезпечує доставку вантажів у найкоротші терміни, що важливо для клієнтів компанії. Впровадження таких моделей дозволить покращити ефективність роботи компанії і підвищити її конкурентоспроможність.

8. Покращення управління взаємодією з клієнтами.

Для підвищення ефективності управління міжнародними транспортними операціями ТОВ «КРОК» повинно активно працювати над покращенням управління взаємодією з клієнтами. Важливо не лише забезпечити високий рівень обслуговування, але й активно використовувати зворотний зв'язок від клієнтів для вдосконалення послуг. Розробка індивідуальних рішень для кожного клієнта допоможе зміцнити довгострокові партнерські відносини і підвищити рівень задоволеності.

Удосконалення управління міжнародними транспортними операціями є ключовим фактором для забезпечення високої ефективності діяльності ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК». Оптимізація логістичних процесів, використання сучасних інформаційних технологій, автоматизація документообігу та управління ризиками дозволить компанії підвищити ефективність перевезень, скоротити витрати та поліпшити якість обслуговування клієнтів. Вдосконалення інфраструктури та впровадження інноваційних бізнес-моделей, а також підвищення кваліфікації персоналу дозволить ТОВ «КРОК» зміцнити свої позиції на міжнародному ринку транспортування і забезпечити сталий розвиток в умовах глобальної конкуренції.

Рис. 3.1 відображає показники ефективності управління транспортними процесами, які слід розраховувати на підприємстві.



Рис. 3.1. Показники ефективності управління транспортними процесами для ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК»

Ефективність управління транспортними процесами є критичним фактором для успішної роботи компаній, які займаються міжнародними транспортними операціями. Для ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК» використання певних показників дозволяє оцінювати, наскільки ефективно здійснюються перевезення, знижуються витрати, підвищується рівень обслуговування клієнтів і забезпечується безпека вантажів.

Одним із напрямів удосконалення управління міжнародними транспортними процесами є впровадження системи GPS-трекінгу для ТОВ «Українська промислова компанія «КРОК»

1. Переваги впровадження GPS-трекінгу для ТОВ «КРОК»

Моніторинг вантажів і транспорту в реальному часі. Впровадження GPS-трекінгу дозволить ТОВ «КРОК» контролювати місцезнаходження своїх транспортних засобів та вантажів в реальному часі. Це дозволить компанії оперативно реагувати на будь-які непередбачувані ситуації, такі як затримки, поломки транспорту або порушення термінів доставки. Таким чином, компанія зможе зменшити ризики та покращити ефективність логістичних операцій.

Оптимізація маршрутів і зменшення витрат на транспортування. GPS-трекінг дозволяє вибирати найефективніші маршрути для перевезення вантажів. Система допомагає уникати заторів, дорожніх аварій та інших перешкод, що дозволяє скоротити час доставки і знизити витрати на паливо. Це дасть ТОВ «КРОК» значну економію на транспортуванні та зменшить витрати на логістичні операції.

Підвищення безпеки вантажів і транспорту. Завдяки GPS-системі, ТОВ «КРОК» зможе здійснювати моніторинг місцезнаходження вантажу в будь-який момент часу. Це дозволить швидко реагувати на непередбачувані ситуації, такі як спроби крадіжки вантажу або зміни маршруту, що підвищить рівень безпеки перевезень і знизить ризики для компанії.

Система GPS-трекінгу для ТОВ «КРОК» працює на основі супутникових технологій для визначення точного місцезнаходження транспортних засобів. Вантажні автомобілі компанії оснащуються GPS-пристроями, які постійно передають дані про своє місцезнаходження, швидкість, напрямок руху та інші параметри на центральну онлайн-платформу.

Ця система дозволяє не лише відстежувати рух транспорту в реальному часі, але й отримувати аналітичні дані, які допомагають оптимізувати логістичні процеси, планувати маршрути та покращувати взаємодію з клієнтами.

Впровадження GPS-трекінгу дозволить ТОВ «КРОК» надавати клієнтам актуальну інформацію про стан їхніх вантажів, що підвищить рівень довіри та задоволення. Клієнти зможуть самостійно відстежувати свої вантажі, що дозволить їм уникнути невизначеності і знизити рівень стресу щодо доставки.

Клієнти ТОВ «КРОК» матимуть можливість в реальному часі отримувати оновлену інформацію про статус доставки вантажу, місцезнаходження транспортного засобу та можливі зміни в графіку. Це дозволить значно покращити комунікацію та взаємодію з клієнтами.

Система GPS дозволить компанії оперативно реагувати на будь-які проблеми, які можуть виникнути під час транспортування вантажу. У разі затримок або аварій компанія зможе негайно прийняти необхідні заходи для виправлення ситуації та мінімізації впливу на терміни доставки.

GPS-трекінг дозволяє ТОВ «КРОК» вибирати найбільш ефективні маршрути перевезення, скорочуючи витрати на паливе та час доставки. Завдяки аналізу даних про рух транспорту можна заздалегідь виявляти потенційні проблеми і коригувати маршрути, що дозволяє знижувати витрати та підвищувати ефективність роботи.

Завдяки відстеженню швидкості і маршруту руху транспортних засобів, ТОВ «КРОК» зможе контролювати витрати пального, а також запобігати неефективному використанню транспорту. Це дозволить зменшити витрати і збільшити термін служби автопарку.

GPS-трекінг дозволяє ТОВ «КРОК» краще управляти ризиками, що пов'язані з міжнародними перевезеннями, зокрема з крадіжками або пошкодженням вантажу. Система дозволяє миттєво реагувати на події, що можуть загрожувати безпеці вантажу, і вживати відповідних заходів.

Впровадження системи GPS-трекінгу в управлінні міжнародними транспортними операціями ТОВ «КРОК» є важливим кроком для підвищення ефективності перевезень, зниження витрат та покращення обслуговування клієнтів. Система GPS дозволяє компанії моніторити транспортні засоби і вантажі в реальному часі, оптимізувати логістичні маршрути, знижувати витрати

на транспортування та підвищувати рівень безпеки. Це також дає можливість покращити комунікацію з клієнтами, забезпечити прозорість процесу доставки і підвищити загальний рівень задоволення клієнтів. Впровадження GPS-трекінгу дозволить ТОВ «КРОК» зміцнити свої позиції на ринку міжнародних перевезень і підвищити конкурентоспроможність у глобальній економіці.

Проведемо розрахунки ефективності такої системи.

Таблиця 3.1

Розрахунок ефекту від впровадження системи GPS-трекінг

Показник	Проект впровадження системи GPS-трекінг		
	Оптимістичний прогноз	Реалістичний прогноз	Песимістичний прогноз
Зміна чистого доходу (виручки) від реалізації послуг, %	1,7	0,85	0,43
Абсолютне значення чистого доходу (виручки) від реалізації послуг, тис. грн.	$146826 * 0,017 = 2496,04$	$146826 * 0,0085 = 1248,02$	$146826 * 0,0043 = 631,35$

Джерело: розраховано автором

Аналіз показника зміни чистого доходу (виручки) від реалізації послуг після впровадження системи GPS-трекінгу дозволяє оцінити різні сценарії впливу цієї інновації на фінансові результати компанії.

Згідно з оптимістичним прогнозом, очікується зростання чистого доходу від реалізації послуг на 1,7%. Враховуючи, що початковий чистий дохід становить 146 826 тис. грн., абсолютне збільшення доходу розраховується як:

Цей прогноз вказує на помірне зростання виручки, що свідчить про ефективне використання GPS-трекінгу для покращення логістики та оптимізації процесів, що підвищує ефективність надання послуг.

За реалістичним прогнозом, зростання чистого доходу оцінюється в 0,85%. Виходячи з того ж початкового доходу 146 826 тис. грн., абсолютне збільшення доходу становить:

Цей варіант є більш обережним, зважаючи на можливі труднощі в адаптації системи GPS-трекінгу, пов'язані з технічними або організаційними бар'єрами. Водночас навіть при такому сценарії компанія отримує помірне зростання доходу, що є позитивним результатом.

Песимістичний прогноз передбачає зростання чистого доходу на 0,43%, що є найнижчим з усіх варіантів. Абсолютне значення збільшення доходу при цьому виглядає так:

Цей сценарій вказує на потенційні труднощі з впровадженням системи GPS-трекінгу, такі як високі початкові витрати на установку, навчання персоналу або технічні проблеми з інтеграцією системи, які можуть призвести до менш значного впливу на виручку.

Фінансові результати проекту за різних сценаріїв реалізації наведено в табл. 3.8.

Таблиця 3.2

Фінансові показники проекту впровадження системи GPS-трекінг за різних варіантів прогнозу, тис. грн.

Показник	Проект впровадження системи GPS-трекінг		
	Оптимістичний прогноз	Реалістичний прогноз	Песимістичний прогноз
1. Чистий дохід від реалізації послуг, тис.грн.	2496,04	1248,02	631,35
2. Собівартість наданих послуг, тис.грн.	935,91	935,91	935,91
3. Валовий прибуток, тис.грн.	1560,13	312,11	-304,56
4. Операційні витрати, тис.грн.	9,70	9,70	9,70
5. Прибуток від реалізації наданих послуг, тис.грн.	1550,43	302,41	-314,26
6. Податок на прибуток підприємства (18 %), тис. грн. (р.5*0,18)	279,08	54,43	-56,57
7. Чистий прибуток, тис. грн.	1271,35	247,98	-257,69
8. Рентабельність реалізації,%	50,9	19,9	-

Джерело: розраховано автором

У результаті впровадження GPS-трекінгу очікується збільшення чистого доходу. Оптимістичний сценарій передбачає помітне зростання доходу (2496,04 тис. грн.), що свідчить про значні переваги від покращення логістики та оптимізації процесів. Реалістичний сценарій припускає помірне зростання доходу (1248,02 тис. грн.), що є результатом певних труднощів у впровадженні. Песимістичний прогноз показує мінімальне зростання доходу (631,35 тис. грн.), що може бути пов'язано з технічними або операційними проблемами.

Загалом, впровадження GPS-трекінгу має потенціал значно покращити фінансові показники компанії, але для досягнення найкращих результатів необхідно усунути можливі ризики та труднощі при впровадженні технології.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У результаті дослідження ми прийшли до таких висновків, що протягом досліджуваного періоду (2021-2023) відбулося суттєве зростання доходів підприємства, особливо від експорту транспортних послуг, що свідчить про ефективне використання транспортних ресурсів та збільшення обсягів міжнародних перевезень. При цьому підприємство успішно адаптувалося до змін у міжнародному середовищі, що дозволило отримати позитивну динаміку прибутку.

Незважаючи на позитивне зростання доходів, спостерігається суттєве збільшення собівартості послуг, що, у свою чергу, знижує ефективність операцій. Підприємству необхідно вжити заходів для оптимізації витрат, підвищення ефективності управління транспортними процесами та запобігання непотрібним витратам.

Підвищення ефективності управління транспортними процесами є ключовим фактором для подальшого зростання підприємства. Упровадження нових технологій, таких як GPS-трекінг, а також автоматизація моніторингу та управління маршрутами дозволить значно покращити контроль за перевезеннями та знизити витрати.

Важливим напрямом для розвитку підприємства є експортоорієнтованість. Зростання доходів від міжнародних перевезень вказує на правильний вибір стратегії розвитку експортних операцій. Однак важливо звернути увагу на зниження ефективності експорту в 2023 році, що потребує детального аналізу для визначення причин і розробки заходів для підвищення рентабельності.

Погіршення ефективності імпорту транспортних послуг є суттєвою проблемою для підприємства. Зниження ефективності імпорту та збільшення витрат на імпортні послуги вимагає перегляду умов контрактів, пошуку альтернативних постачальників або ж оптимізації логістичних маршрутів.

Для підвищення ефективності управління транспортними процесами підприємство повинно впроваджувати інноваційні технології, зокрема системи автоматизованого моніторингу, електронні платформи для оптимізації

маршрутів та автоматизовані системи для розрахунку вартості послуг, що дозволить знизити витрати і підвищити конкурентоспроможність.

Висока оцінка своєчасності перевезень, повноти виконання замовлень та збереження вантажу вказує на високий рівень надання послуг. Проте для збереження конкурентних переваг необхідно продовжувати вдосконалювати якість обслуговування клієнтів, зокрема через впровадження нових технологій та покращення комунікації з замовниками.

Для подальшого підвищення ефективності управління транспортними процесами підприємству необхідно:

- зосередитися на зниженні витрат через оптимізацію ресурсів і маршрутів;
- інвестувати в інноваційні технології для покращення управління транспортом (системи GPS, автоматизовані платформи);
- переглянути стратегію імпорتنих операцій, аби зменшити витрати на імпортні послуги;
- поглибити аналіз ефективності експортних операцій і вжити заходів для підвищення їх рентабельності.

Одним із пріоритетних напрямків для подальшого розвитку є збільшення обсягів міжнародних перевезень, що дозволить підприємству значно підвищити доходи. Пошук нових ринків та співпраця з міжнародними партнерами відкриє додаткові можливості для розширення діяльності.

Оновлення та модернізація автопарку компанії допоможе не лише знизити витрати на обслуговування та ремонти, але й підвищити екологічні стандарти та зменшити негативний вплив на навколишнє середовище, що є важливим фактором у сучасних умовах міжнародної конкуренції.

Для забезпечення стабільного зростання компанії важливо постійно проводити аналіз конкурентів і змін на ринку транспортних послуг. Розуміння сильних і слабких сторін конкурентів допоможе вчасно адаптувати стратегію і вдосконалювати сервіси для задоволення потреб клієнтів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алькема В.Г., Сумець О.М. Логістика. Теорія та практика: навч. посібник. Київ: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. 272 с.
2. Амітан В. Н., Ларіна Р.Р., Пілюшенко В.Л. Логістизація процесів в організаційно-економічних системах. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2013. 73 с.
3. Банько В.Г. Логістика: навч. посіб. Київ: КНТ, 2013. 345 с.
4. Біловодська О.А. Логістика: теорія та практика: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2018. 356 с.
5. Гаврилюк Н. М., Ріщук Л. І. Формування та обґрунтування змістової моделі логістичного контролінгу в управлінні діяльністю підприємства. Розвиток національної економіки: теорія і практика: Матеріали Міжнародної
6. Економіка логістичних систем: монографія / М. Васелевський, І. Білик, О. Дейнега, Є. Крикавський, Л. Якимішин та ін.; За наук. ред. Є. Крикавського та С. Кубіва. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2018. С. 534–549.
7. Жалдак Г.П. Дем'ян А.Л. Шляхи удосконалення логістичної діяльності підприємства. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: Матеріали I міжнародної науково–практичної конференції. м. Київ, 23 квітня 2020р. Київ. 2020. С. 208–209.
- Зберігання, переробка, логістика. Сайт АІК Груп. 2022. URL: <https://aikgroup.company/index.php?business=storage> (дата звернення: 05.09.2024)
8. Кабанець І. А. Визначення основних логістичних підходів до управління інноваційними процесами. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2539> (дата звернення: 12.10.2024).
9. Кальченко А.Г. Логістика: підручник. Київ: КНЕУ, 2012. 284 с.
10. Кальченко А.Г. Логістика: підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 85 с.

11. Карвовський Я. І., Блонський К. М. Логістика в управлінні стосунками з клієнтами. Вісн. нац. ун-ту «Львів. політехніка». Логістика. 2016. №552. С. 35–39.
12. Касьян Л. Е., Свіщов М. В. Аналіз впливу логістичних витрат на ефективність функціонування логістичної системи. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. 2013. № 2 (70). С. 150-155.
13. Клімова І. Г. Проблеми та передумови використання логістики в Україні. Держава та регіони. 2016. №3. С. 143-147.
14. Коваленко Г. О., Чукіна І. В. Логістичні стратегії сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2021. № 1-2. С. 65–70. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.1- 2.65.
15. Колодізева Т.О., Руденко Г.Р. Методичне забезпечення оцінки ефективності логістичної діяльності підприємств: монографія. Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. 292 с.
16. Коніщева Н. Й., Трушкіна Н. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств. Економіка промисловості. 2015. №1 (27). С. 114-124.
17. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 844 с.
18. Крикавський Є.В. Логістика. Основи теорії: підруч. для ВНЗ. Нац. унт. «Львівська політехніка». Львів: Інтелект-Захід, 2014. 414 с.
19. Крикавський Є.В. Логістичне управління: підручник. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2012. 351 с.
20. Кулик Ю.М. Ризик-менеджмент логістичної системи машинобудівних підприємств: дисертація на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Луцьк, 2017. 247 с.
21. Маркіна І.А. Методологічні питання ефективності управління. Фінанси України. 2013. № 6. С. 24–32.

22. Москвітіна Т.Д. Міжнародна логістика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: КНТЕУ, 2015. 216 с.
23. науково–практичної конференції 3–4 квітня 2015 року, проведеної на базі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ. Тернопіль: Крок, 2015. Ч. 2. С. 82–84.
24. Науменко М. О. Логістика як інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 61. С. 129-135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetr_2018_61_18. (дата звернення: 02.09.2024)
25. Паласюк Б. Логістичне управління підприємством: сутність і основні принципи. Галицький економічний вісник. 2012. №3(36). С. 166-170.
26. Перебийніс В. І., Перебийніс О. В. Транспортно-логістичні системи. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2014. 312 с.
27. Смирнов І., Косарева Т. Транспортна логістика: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 224 с.
28. Соколова О. Є. Проблеми управління логістичною інфраструктурою підприємств. Проблеми системного підходу в економіці. 2007. Вип. 2.
29. Таньков К.М., Тридід О.М., Колодязева Т.О. Виробнича логістика: навч. посіб. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2015. 352 с.
30. Торгівля. Сайт АІК Груп. 2022. URL: <https://aikgroup.company/index.php?business=transportation> (дата звернення: 25.10.2024)
31. Тюріна Н. Логістика: навчальний посібник. ЦУЛ, 2019. 392 с.
32. Хвищун Н. В. Логістичні складові підвищення конкурентоспроможності підприємства. Логістика: теорія та практика. 2016. №1. С. 126–134.
33. Чернописька Н. В. Методичні підходи до оцінювання логістичної діяльності підприємства. Вісник НУ «Львівська політехніка». 2015. №608. С. 265-271.

ДОДАТКИ